

Сарајево, 02.04.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 26.03.2018.- 30.03.2018.**

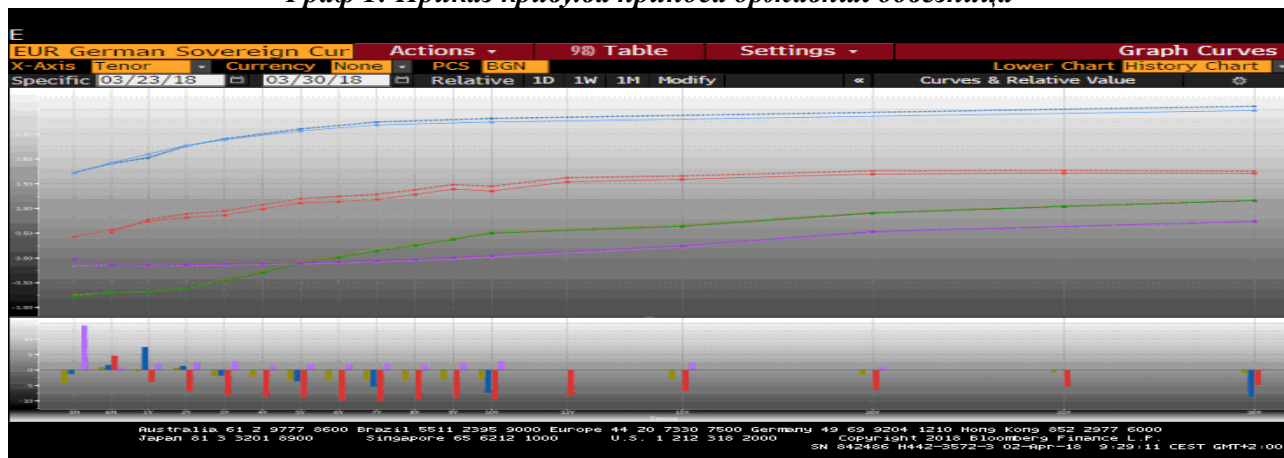
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	23.3.18	-	29.3.18	23.3.18	-	29.3.18	23.3.18	-	29.3.18	23.3.18	-	30.3.18
2 године	-0,61	-	-0,60	↗	2,25	-	2,27	↗	0,89	-	0,82	↘
5 година	-0,07	-	-0,10	↘	2,60	-	2,56	↘	1,20	-	1,11	↘
10 година	0,53	-	0,50	↘	2,81	-	2,74	↘	1,45	-	1,35	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	23.3.18	-	29.3.18	
3 мјесеца	-0,712	-	-0,754	↘
6 мјесеци	-0,694	-	-0,684	↗
1 година	-0,639	-	-0,646	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 30.03.2018¹. године (пуне линије) и 23.03.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси европских обвезница су током протекле седмице углавном забиљежили смањење које је више било изражено код обвезница дужег рока доспијећа, а нарочито код италијанских и шпанских обвезница. Највеће смањење од 13 базних поена забиљежено је код петогодишњих шпанских обвезница, а допринос томе дали су недавно повећање кредитног рејтинга Шпаније од стране агенције Standard&Poor's, као и повећана тражња на прошлонедељним аукцијама обвезница периферних земаља еврозоне.

Члан УВ ЕЦБ-а Liikanen је изјавио током прошле седмице да темељна инфлација у еврозони може остати на ниском нивоу дужег него што се очекује и поред снажног економског раста, због чега ЕЦБ мора остати стрпљива. Према његовим ријечима, постепено умањење монетарних стимуланса ће почивати на чврстој основи када дође до јачања инфлаторних очекивања и када индикатори инфлације буду привремено прелазили ниво од 2,0%. Liikanen је навео и то да се стопа инфлације у еврозони може сматрати стабилном онда када се овај циљ може одржати без монетарних стимуланса. Гувернер централне банке Литваније г. Vailiauskas се придружио колегама из ЕЦБ-а,

¹ За тржишта која нису радилa 30.03. дати су подаци од 29.03.2018. године.

тачније из Њемачке и Естоније, који заговарају прво повећање референтне каматне стопе ЕЦБ-а у првој половини наредне године. Предсједник Deutsche Bundesbank Weidmann је изјавио да и даље очекује повећање референтне каматне стопе током наредне године те је изразио противљење повећању понуде новца с циљем гаранције банкарских депозита или помагања владама све док банке не очисте своје билансе. Директорица ММФ-а гђа Lagarde је предложила формирање фонда за „кишне дане“ из којег би се пружала помоћ чланицама еврозоне у периодима када се суоче с економским проблемима. Према њеном приједлогу, све земље чланице би сваке године издвајале одређена средства у овај фонд, како би у периоду економског благостања створили јаку базу из које би могли примати помоћ током турбуленција. Члан УВ ЕЦБ-а Nowotny је изјавио да ће ЕЦБ током овог љета вјероватно донијети одлуку о завршетку програма куповине обвезница уколико кретање привреде еврозоне буде у складу с очекивањима. Nowotny сматра да нема потребе за одлагањем завршетка овог програма, који би требало да траје до септембра ове године. Његов колега Knot, гувернер Централне банке Холандије, је упозорио да би могло проћи и десет година прије него што буду укинуте све ванредне мјере ЕЦБ-а. Члан УО Deutsche Bundesbank Wuermeling је током протекле седмице изјавио да се тренутно воде разговори о томе да се Европски стабилизацијски механизам реформише у Европски монетарни фонд, како би могао да пружа помоћ током асиметричних економских шокова у еврозони.

Агенција за додјелу кредитног рејтинга Standard & Poor's је повећала прогнозе економског раста еврозоне те се током ове године очекује ниво раста од 2,3%, а током наредне раст од 1,9%. Поред тога, повећане су и прогнозе курса EURUSD за текућу годину на ниво од 1,27 те на ниво од 1,3 током наредне године. Из ове агенције, такође, очекују да ће стопа инфлације бити пригушена те да ће се циљаном нивоу од 2% приближити тек крајем 2019. године, а да ће ЕЦБ тек у трећем кварталу наредне године први пут повећати референтну каматну стопу.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	4,6%	4,2%	4,5%
2.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ	МАР	0,1	0,1	0,1
3.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	МАР	113,3	112,6	114,2
4.	GfK – индекс потрошачког повјерења – Њемачка	АПР	10,7	10,9	10,8
5.	Стопа незапослености – Њемачка	МАР	5,3%	5,3%	5,4%
6.	Стопа инфлације – Њемачка прелим.	МАР	1,6%	1,5%	1,2%
7.	Стопа инфлације – Шпанија прелим.	МАР	1,5%	1,3%	1,2%
8.	Стопа инфлације – Француска прелим.	МАР	1,5%	1,7%	1,3%
9.	Стопа инфлације – Италија прелим.	МАР	0,8%	1,1%	0,5%
10.	БДП – Холандија (квартално)	IV квартал	0,8%	0,8%	0,4%
11.	БДП – Француска (квартално)	IV квартал	0,6%	0,7%	0,5%

САД

Током протекле седмице је настављен тренд смањења нагиба америчке криве приноса, при чему су приноси двогодишњих обвезница повећани за 2 базна поена, а приноси петогодишњих и десетогодишњих обвезница смањени за 4, односно 7 базних поена на седмичном нивоу. Према наводима појединих аналитичара, смањење приноса обвезница средњег и дужег рока доспијећа, које је забиљежено у протеклој седмици, представља корекцију наниже након што су Федови званичници сигнализирани 3 умјесто 4 повећања референтне каматне стопе, колико су очекивали учесници на финансијским тржиштима. Предсједник Феда из Филаделфије Harker је изјавио да очекује повећање нагиба америчке криве приноса у средњем року под утицајем повећане емисије обвезница САД те постепеног смањења Федовог биланса стања. Он је додао да ће, и уколико се то не деси, заговорати спорији темпо смањења биланса стања. У протеклој седмици објављена су два од три најзначајнија економска индикатора САД – стопа раста америчке привреде у посљедњем кварталу прошле године, чији је финални податак био бољи од прелиминарних и од очекивања те Федова преферирајућа мјера стопе инфлације, РСЕ дефлатор, чији је неочекивани раст утицао на апрецијацију USD.

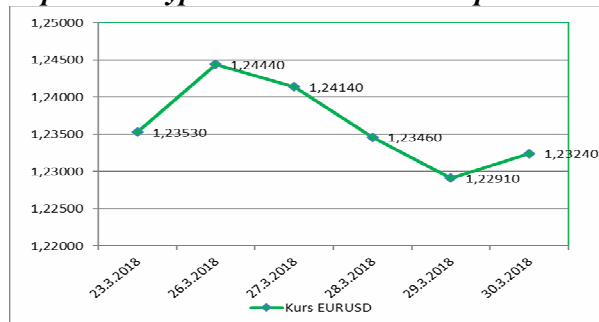
Амерички акцијски индекси су током протекле седмице забиљежили раст те је индекс Dow Jones повећан за 2,42% на седмичном нивоу, индекс S&P 500 за 2,03%, а индекс Nasdaq за 1,01%. Финансијско тржиште САД је у петак било затворено због празника.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – финални податак (Г/Г) IV квартал	2,7%	2,9%	3,2%
2.	Индекс личне потрошње – финални податак IV квартал	3,8%	4,0%	2,2%
3.	РСЕ дефлатор (Г/Г) ФЕБ	1,7%	1,8%	1,7%
4.	Индекс личних прихода (М/М) ФЕБ	0,4%	0,4%	0,4%
5.	Индекс личних расхода (М/М) ФЕБ	0,2%	0,2 %	0,2%
6.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Даласа ФЕБ	33,5	21,4	37,2
7.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Ричмонда ФЕБ	22	15	28
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 24. MAR	230.000	215.000	227.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,2353 на ниво од 1,2324, што на седмичном нивоу представља смањење од 0,23%.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Из ВоЕ је објављено да Финансијски комитет ВоЕ (FPC), који надгледа ризике у економији и унутар банкарског система, види аргументе за успостављање такозване контрацикличне капиталне основе (ССуВ), нешто изнад садашњег нивоа од 1% банкарске ризиком пондерисане активе. FPC је одржао састанак 12. марта, а записник је објављен прошле седмице. Према FPC, ризици су тренутно повећани у односу на први квартал 2016. године, када је оцијењено да ССуВ треба да износи 1%. Што се тиче повећања ове стопе, истакнуто је да је потребно примијенити поглед унапријед те сачекати озбиљнији развој ризика у земљи прије него се заиста размотри оштрије прилагођавање ССуВ стопе, која би могла носити веће економске трошкове.

Квартално истраживање, које су провеле пословна лоби група CBI и консултантска кућа PwC, а које је обухватило 81 финансијску компанију, је показало да очекивани Брегзит има дуже негативне ефекте по повјерење финансијске индустрије у Великој Британији него глобална финансијска криза која је увела економију у рецесију и која је довела до пропасти неких највећих банака у свијету. Наведено истраживање је показало и да је оптимизам у финансијском сектору смањен на нивое који нису забиљежени ни у периоду кризе 2007-2009. године.

Према резултатима истраживања које је провео Reutres, компаније из финансијског сектора које запошљавају највећи број радника настањених у Великој Британији су преполовиле број послова у финансијском сектору који ће из Велике Британије бити премјештени или успостављени у другим земљама до марта 2019. године у односу на истраживање проведено прије шест мјесеци те сада износи 5.000. Истраживање у којем је учествовало 119 компанија је показало да је Париз претекао Франкфурт и постао најпопуларнија дестинација за нове улоге. Неке банке су смањиле своје процјене броја радних мјеста која треба да измјесте, будући да пажљиво разматрају колико ће им њихових операција у ЕУ бити потребно уколико Велика Британија изгуби приступ јединственом

тржишту. Више од половине компанија које су учествовале у истраживању су истакле да би због Брежита морале премјестити особље или реструктурирати пословање.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GfK повјерење потрошача	МАР	-10	-7
2.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	МАР	2,6%	2,1%
3.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	ФЕБ	1,4	1,6
4.	Број одобрених хипотекарних кредита	ФЕБ	66.000	63.900
5.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	ФЕБ	-	-0,3%
6.	БДП (К/К) F	IV КВАРТАЛ	0,4%	0,4%
7.	Укупне пословне инвестиције (К/К) Ф	IV КВАРТАЛ	2,1%	2,6%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,87420 на ниво од 0,87909, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,4132 на ниво од 1,4015.

ЈАПАН

Премијер Јапана Абе је изјавио да нема промјене у плану повећања стопе ПДВ-а наредне године, осим уколико економија не буде погођена снажним екстерним шоком. Према његовом мишљењу, уколико би економија била снажно погођена шоком попут Лехман кризе, тада би одлуке о повећању пореза требало ревидирати. Иначе, наставља се с планираним растом пореза, истакао је Абе и додао да ће Влада подузети кораке којима ће ублажити нежељене ефекте раста пореза по економију. Планирано је да се стопа ПДВ повећа са садашњих 8% на 10% у октобру наредне године. Гувернер БоЕ Kuroda је изјавио да БоЈ треба да се држи садашњег оквира монетарне политике и квантитативних олакшица, како би се достигао инфлаторни циљ. Куорда је истакао да БоЈ нема потребу да купује обвезнице деноминоване у иностраној валути. Јапански парламент је одобрио рекордан државни буџет у вриједности од 926 милијарди USD за наредну фискалну годину која почиње 1. априла. Пажња Парламента се помјерила на дебате о средњорочном плану фискалних реформи с циљем да се обузда јавни дуг. За текућу фискалну годину потрошено је 97,7 билиона JPY, што је изнад иницијално планираних 97,5 билиона JPY, што је резултат повећаних издатака који су дошли као одговор на старење популације, као и одлива за војску због унутар регионалних тензија између Кине и Сјеверне Кореје.

Јапански министар иностраних послова Коно је изјавио да су САД и Јапан „у потпуности синхронизовани“ што се тиче питања Сјеверне Кореје те су сагласни о питању обавезе Сјеверне Кореје да мора укинути тестирање балистичких ракета средњег и краћег домета, као и интерконтиненталних и интермедијарних домета.

Премијер Јапана Абе ће се наредног мјесеца састати с предсједником САД Trumpom у Вашингтону прије предложеног самита између Trumpa и лидера Сјеверне Кореје Kim Jong Una а с циљем дискусије о кризи везано за нуклеарни програм Сјеверне Кореје.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

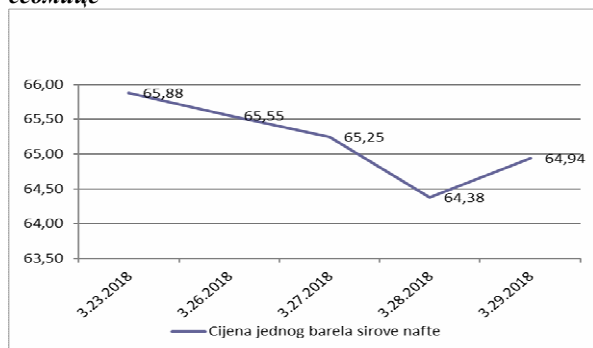
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Малопродаја (Г/Г)	ФЕБ	1,7%	1,6%
2.	Стопа незапослености	ФЕБ	2,6%	2,5%
3.	Индустријска производња (Г/Г) П	ФЕБ	2,3%	1,4%
4.	Производња аутомобила (Г/Г)	ФЕБ	-	-0,1%
5.	Индекс започетих кућа (Г/Г)	ФЕБ	-4,2%	-2,6%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с 129,40 на ниво од 130,97. JPY је депрецирао у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 104,74 на ниво од 106,28.

НАФТА И ЗЛАТО

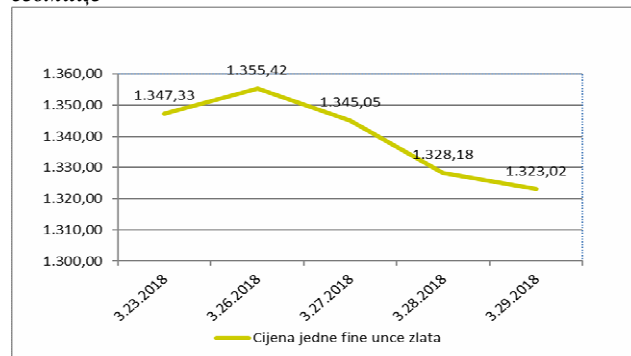
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 65,88 USD (53,33 EUR). Информације о расту обима производње нафте у САД су током протекле седмице утицале на смањење цијене овог енергента. Обим производње нафте САД износи око 10,3 милиона барела на дневном нивоу, што је више од дневне производње Саудијске Арабије (9,8 милиона барела на дневном нивоу), чиме су се САД примакле Русији, која је са 10,9 милиона барела нафте на дневном нивоу још увијек највећи свјетски произвођач овог енергента. Током протекле седмице на тржишту су се појавиле шпекулације да Саудијска Арабија и Русија расправљају о споразуму који би могао да траје 10 до 20 година о контролисаном обиму производње овог енергента. Америчке залихе нафте повећане су за 1,6 милиона барела током протекле седмице. Током трговања у четвртак цијена нафте је забиљежила раст, након што су се појавиле информације о томе да би споразум о смањеном обиму производње нафте могао бити продужен до половине 2019. године. На затварању тржишта у четвртак цијена једног барела сирове нафте је износила 64,94 USD 52,84 (EUR). У петак је њујоршка берза нафте била затворена због празника.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.347,33 USD (1.090,69 EUR). Глобалне тензије око односа САД и њихових трговинских партнера су током трговања у понедељак утицале на раст цијене злата. Међутим, цијена овог племенитог метала је током протекле седмице биљежила смањење пратећи кретање курса EURUSD. Апresiasiја USD у којем се деноминира цијена овог племенитог метала неповољно утиче на тражњу оних инвеститора који његову куповину финансирају из других валута. Цијена је током трговања у уторак, сриједу и четвртак упркос веома волатилном кретању глобалних акцијских индекса биљежила смањење под утицајем апријације USD. На затварању тржишта у четвртак цијена једне fine унце овог племенитог метала је износила 1.323,02 USD (1.076,41 EUR). Значајан утицај на кретање цијене злата током протекле седмице имала је чињеница да су многи инвеститори усклађивали позиције због завршетка првог квартала, као и чињеница да је дошло до ублажавања забринутости око нуклеарног програма Сјеверне Кореје. Лондонска берза злата била је затворена у петак због празника.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.